nr. 5r-3596/2024
4-24105392-12-5r-18092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa de judecată în componența completului:
Preşedintelui şedinţei, judecătorului Angela Vasilenco
Grefierului Alexandru Carp
Cu participarea:
Reprezentantului petiționarului, avocatului Serghei Sandu
În lipsa:
Petiționarei Lucia Ursu
Agentului constatator din cadru INSP SMDTR al IGP Tatiana Gorcea

(în privința cărora au fost întreprinse măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală)

examinînd în şedinţă judiciară publică cauza contravențională la contestația înaintată de avocatul Sandu Serghei în interesele petiționarei **Ursu Lucia, născută pe *****, IDNP *****, domiciliată în ******* împotriva deciziei de sancționare inclusă în procesul-verbal întocmit de agentul constatator din cadru INSP SMDTR al IGP Tatiana Gorcea, din 12.06.2024 cu privire la comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod Contravențional al RM,-

CONSTATĂ :

La 18.09.2024 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare contestaţia înaintată de avocatul Sandu Serghei, în interesele petiționarei Ursu Lucia, înaintată împotriva deciziei de sancționare inclusă în procesul-verbal întocmit de agentul constatator din cadru INSP SMDTR al IGP Tatiana Gorcea din 12.06.2024, seria DCT03603464, prin care numita a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin.(1) Cod contravenţional, fiind supusă sancţiunii în formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale.

În motivarea contestaţiei avocatul Sandu Serghei a invocat că, *la 12 iunie 2024, în privința Luciei Ursu a fost întocmit procesul-verbal seria DCT03, nr. 603464, în baza art. 236 alin 1 din Codul contravențional. Petiționara este învinuită că la 22.07.2023, ora 12:08 min. deplasîndu-se pe drumul Hînceşti (Leuşeni), traseul Ml frontiera cu România- Leuşeni-Chişinău-Dubăsari-Frontiera cu Ucraina (Km.5, m.500), cu mijlocul de transport, model ***** cu numărul de înmatriculare *****. Agentul constatator a învinuit petiționara de încălcarea pct. 47.1 din Regulamentul circulației rutiere (în continuare RCR). Astfel a fost constatat faptul că mijlocul de transport descris, a depăşit limita de viteză stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră.*

Agentul constatator, a încălcat obligația de aducere la cunoştință a drepturilor şi obligațiilor persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, fiind la 12.06.2024, întocmit procesul-verbal seria DCT03, nr. 603464, prin care a fost aplicată sancțiunea contravențională principală - amendă în cuantum de 12 unități convenționale adică 600 lei fără aplicarea sancțiunii complementare.

Se invocă încălcările prevederilor art. 448, art. 447[1] alin. (8), Cod contravențional.

Suplimentar, menționează că procesul verbal urma să fie întocmit în baza unui act de identitate, sub sancțiunea nulității absolute. Potrivit art. 1, alin. (1) din Legea nr. 273 din 09.11.1994 privind actele de identitate, actele de identitate din sistemul național de pașapoarte sunt: toate tipurile de pașapoarte, de buletine de identitate, permisele de ședere, documentele de călătorie ale apatrizilor (Convenția privind statutul apatrizilor din 28 septembrie 1954), ale refugiaților (Convenția cu privire la statutul refugiaților din 28 iulie 1951) şi ale beneficiarilor de protecție umanitară. Astfel, menționăm că permisul de conducere nu poate fi considerat, potrivit legii menționate, act de identitate. Nici în Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18.02.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate şi evidența locuitorilor R.M. permisul de conducere nu este recunoscut ca fiind act de identitate.

Potrivit art. 4, alin. (7) Cod contravențional, se consideră loc al săvârşirii acțiunii locul în care a fost săvârşită acțiunea prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Conform art. 443, alin. (1), lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție. Astfel, ignorând articolul sus-menționat, agentul constatator nu a determinat concret locul săvârşirii contravenției, fapt ce duce la nulitatea absolută a actului astfel încheiat. Suplimentar, procesul verbal cu privire la contravenție este nul şi din motivul că norma prevăzută de art. 236, alin. (1) Cod

contravenţional urmează a fi calificată în dependenţă de locul săvârşirii contravenţiei, or, pe anumite sectoare de drum viteza maximă admisibilă poate varia, iar indicarea locului comiterii contravenţiei, în conţinutul procesului verbal este primordială.

Astfel, petentei îi sunt recunoscute şi garanţiile specifice în materie penală din art. 6 din CEDO printre care prezumţia de nevinovăţie şi dreptul la un proces echitabil. Totodată, potrivit practicii CEDO (hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku c. Franţei şi cauza Anghel c. României), Curtea a statuat şi faptul că prezumţiile de fapt şi de drept sunt recunoscute în toate sistemele juridice, fiind permisă utilizarea acestora şi în materia contravenţională pentru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, cu respectarea unor limite rezonabile, ţinând cont de gravitatea mizei şi prevăzând drepturile apărării. Prin urmare, prezumţia de nevinovăţie a faptelor constatate de agent şi consemnate în procesul verbal cu privire la contravenţie nu are un caracter absolut, prezumţia de veridicitate putând opera până la limita la care prin aplicarea ei nu s- ar ajunge în situaţia ca persoana învinuită de săvârşirea faptei să fie pusă în imposibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal. La caz, indică că mijlocul de transport cu care a fost săvârşită presupusa contravenţie, a fost înstrăinat de petiţionară, în acest sens aceasta a întocmit o procură pe numele soţului acesteia Turuta Ion, care a decedat la 08.12.2023, iar autovehiculul la moment este condus de altă persoană. Deci, în lipsa unor mijloace de probă care să confirme situaţia de fapt reţinută în procesul verbal, nu poate fi aplicată prezumţia de temeinicie a procesului verbal cu privire la contravenţie. Mai mul ca atât agentul constatator a întocmit procesul-verbal, având o predispunere evidentă de vinovăţie a petiţionarei, încălcind obligaţia de cercetare obiectivă, imparţială şi sub toate aspectele a cauzei contravenţionale, demonstrând o dată în plus că cauza a fost cercetată incomplet, neobiectiv şi părtinitor. La fel, susţine că în cauza (Ozturk împotriva Germania) şi cauza (Anghel împotriva României) Curtea a statuat că menţiunile agentului constatator înserate în procesul verbal cu privire la contravenţie nu constituie prin sine o probă, ci dimpotrivă, acestuia îi revine sarcina de a dovedi temeinicia şi legalitatea procesului verbal.

Astfel, în măsura în care procesul verbal de constatare a contravenţiei nu este susţinut de dovezile în baza cărora s-a întocmit, iar contravenientul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susţine temeinicia procesului verbal fără a se încălca prezumţia de nevinovăţie instituită de art. 6 din CEDO. Or, potrivit practicii CEDO în cauze referitoare la contravenţii sunt aplicabile prevederile art. 6 din CEDO, cu toate garanţiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumţia de nevinovăţie (cauza Anghel c. României), sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod principiului egalităţii armelor or, în procesul verbal cu privire la contravenţie şi anume la pct. 11 nu au fost

anexate sau indicate probe care ar demonstra vinovăţia petiţionarei, agentul constatator nu a indicat nimic la anexe. Potrivit art. 441 alin. (1), lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptu contravenţiei. Conform art. 461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445 instanţa încetează procesul contravenţional şi repune în drepturi persoana. Agentul constatator a întocmit procesul verbal doar ţinând cont de faptul că petiţionara figurează în Registrul transporturilor în calitate de proprietar a vehiculului, alte argumente nu sunt descrise.

Invocă că agentul constatator nu a apreciat corect circumstanţele şi fapta imputată, nu au fost întreprinse măsuri de cercetare a acestora, deoarece cauza a fost examinată în procedură generală, însă examinarea a avut loc superficial şi unilateral. Aceasta implică în sarcina agentului constatator obligaţia de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor şi elementelor de probă ale părţilor. O motivare corespunzătoare oferă părţilor posibilitatea de a cunoaşte considerentele factuale pe care se întemeiază decizia şi garanţia că nu au fost avute în vedere aspecte irelevante. O motivare adecvată este de asemenea o condiţie prealabilă necesară pentru formularea unei căi de atac efective şi pentru respectarea dreptului la un proces echitabil aşa cum este dezvoltat în art. 6 al CEDO. Hotărîrea trebuie să conţină cel puţin argumentele cele mai importante ale cauzei. Motivarea deciziei constituie o garanţie în faţa eventualului arbitrariu, astfel aceasta trebuie să fie inteligibilă, clară, precisă, dacă se referă la probele administrate, trebuie să fie în concordanţă cu acestea, să răspundă în fapt şi în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic şi convingător la soluţia adoptată.

În contextul celor menţionate solicită: admiterea contestaţiei şi declararea nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie din 12.06.2024.

În şedinţa de judecată reprezentantul petiţionarei, avocatul Sandu Sreghei a susținut contestația înaintată pe motivele de fapt si drept.

În *şedinţa de judecată, petiţionara Ursu Lucia* nu s-a prezentat fiind înștiințată în mod legal despre data, ora şi locul desfăşurării procesului, ce se confirmă prin citația expediată.

Agentul constatator din cadru INSP SMDTR al IGP Gorcea Tatiana, în ședință de judecată fiind înștiințată în mod legal despre data, ora şi locul desfășurării procesului, nu s-a prezentat și nu a informat instanța despre motivul neprezentării, instanța dispunând examinarea cauzei în absenţă , călăuzindu-se de prevederile art. 455 Cod Contravențional.

Din aceste considerente, instanţa de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a petiţionarului, iar astfel, prin prisma art.

455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absența acestora, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În subsidiar, instanța de judecată reține că, persoana în privința căreia a fost întocmit un proces contravențional este responsabilă de veridicitatea datelor de contact comunicate și de recepționarea corespondenței expediate pe adresa comunicată, din care motiv, consideră că s-au luat toate măsurile necesare pentru a respecta procedura de citare legală a petiţionarului.

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar petiţionarul și agentul constatator nu s-au prezentat în instanța de judecată, în pofida înştiinţării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

Examinând contestaţia înaintată în coroborare cu materialele contravenţionale prezentate în şedinţa de judecată, audiind opinia reprezentantului petiţionarei, avocatului Sandu Serghei, instanţa de judecată consideră contestaţia înaintată ca fiind depusă peste termen, urmînd a o respinge, din considerentele expuse infra.

În fapt,prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria DCT03603464 din 12.06.2024, Ursu Lucia a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că la data de 22.07.2023 orele 12:08 min., deplasîndu-se cu mijlocul de transport de model***** cu n/î ***** pe traseul Hâncești-Leușeni M1 frontiera cu România – Leușeni-Chișinău-Dubăsari (km.05, m.500) a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/h prevăzute în pct 47.1 RCR, deplasîndu-se cu viteza de 66 km/h, fiindu-i aplicată sancţiunea sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale, ce constituie 600 lei.

Procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit la 12.06.2024, în absența contravenientei. La materialele cauzei se regăsește avizul de recepție cu seria DS8002039030AR care confirmă faptul că în adresa petiționarei a fost expediată copia procesului verbal seria nr. DCT03603464. Mai mult pe același aviz de recepție este aplicată semnătura datată cu **26.06.2024**.

Contestaţia a fost depusă de către reprezentantul petiționarului, avocatul Sandu Serghei la **10.09.2024**, peste 2 luni de la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie precum și de la recepționarea de către petiționar a copiei de pe acesta.

Conform art. 448 Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de

contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Potrivit alineatului (2), în cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.

În conformitate cu prevederile alineatului (3), persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.

Instanţa consideră contestaţia reprezentantului petiționarului, avocatului Gangan Bogdan ca fiind depusă nejustificat peste termen, or, numitul nu a solicitat repunerea în termen a contestaţiei, nu a prezentat careva probe admisibile şi certe ce ar indica la omiterea acestuia din motive întemeiate.

Corespunzător petiţionara a avut termen de 15 zile suficient pentru a lua cunoştinţă, studia şi înţelege în ce se învinuieşte şi a contesta procesul-verbal în cazul dezacordului cu învinuirea adusă, pe cînd a depus contestaţia abia la 10.09.2024.

La fel, cu referire la termenul de depunere a contestației, pertinentă la caz este jurisprudenţa Curții Europene a Drepturilor Omului, care a subliniat, cu mai multe ocazii, importanţa termenelor pentru certitudinea juridică, în contextul dreptului la un proces echitabil.

Respectiv, Curtea a statuat că rolul termenelor de prescripţie este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, enunţă preeminenţa dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante *(Dacia SRL împotriva Republicii Moldova, §75; hotărârea din 18 martie 2008*).

Astfel, conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, fiind admise anumite restricții cu condiția ca acestea să fie reglementate de lege, să urmărească un interes legitim și să asigure un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Subsecvent, conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, fiind admise anumite restricții cu condiția ca acestea să fie reglementate de lege, să urmărească

un interes legitim și să asigure un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

La caz, Codul contravențional stabilește un termen imperativ în care poate fi formulată contestația, adică de 15 zile, iar acest termen scurt este justificat de faptul că acțiunile antisociale reglementate și sancționate ca și contravenții trebuie să fie analizate la un termen scurt față de momentul comiterii lor pentru că numai în acest mod scopul educativ și preventiv al sancțiunilor contravenționale poate fi atins.

Totodată, petiționarul nu a invocat motive temeinic justificate cărora se datorează încălcarea termenului legal de 15 zile, iar în ședința de judecată nu s-a prezentat pentru a-și susţine poziţia și pentru a dovedi că mențiunile efectuate de către agentul constatator nu ar fi în conformitate cu adevărul.

Respectiv, deși petiționarul a cunoscut despre decizia emisă, urma să depună diligență pentru a nu omite termenul legal de înaintare a contestației împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție.

Față de dispozițiile legale citate mai sus și cele stabilite, instanța reține că petiționarul a formulat contestația cu depășirea celor 15 zile stabilite de legiuitor şi de fapt, a depus contestația împotriva deciziei de sancţionare , perioadă de timp care excede termenul de contestare, iar cunoscând despre inițierea procesului contravențional, nu a depus diligență necesară pentru a-și apăra drepturile.

Or, petiționarul este obligat să depună maximă promptitudine la momentul încheierii actului de către o autoritate publică, care produce efecte juridice în privința acestuia şi astfel, nu a dovedit existența vreunei cauze temeinice de împiedicare pentru depunerea contestației în termenul legal, atâta timp cât o atare contestație urma a fi depusă în termen de 15 zile.

Din aceste considerente, nerespectarea termenului impus prin art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, atrage după sine sancțiunea respingerii contestației ca fiind depusă tardiv.

În acelaşi context se impune necesar de făcut referinţă şi la prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, care reglementează procedura aplicării termenelor procedurale şi consecinţele nerespectării lor, stipulând că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare instanţa nu a stabilit careva motive întemeiate pentru restabilirea termenului omis de petiţionar la depunerea contestaţiei, aceasta urmând a fi respinsă ca fiind depusă peste termenul prevăzut de art. 448 Cod contravenţional.

În baza materialelor cauzei contravenţionale și având în vedere prevederile articolelor 395 alin. (1) pct. 2), 448, 460, 462 şi 463 din Codul contravențional, instanța de judecată, -

HO T Ă R Ă Ş T E:

A respinge contestaţia înaintată de avocatul Sandu Serghei, în interesele petiționarei Ursu Lucia, împotriva deciziei de sancționare incluse în procesului-verbal, întocmit de agentul constatator din cadru INSP SMDTR al IGP Gorcea Tatiana, seria/nr. DCT03603464 din 12.06.2024, pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 236 alin.(1) Cod contravenţional, fiind supusă sancţiunii în formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 600 lei, **ca fiind depusă peste termen.**

A menţine fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare din 12.06.2024, prin care Ursu Lucia a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin.(1) Cod contravenţional.

Copia hotărârii de expediat petiţionarei, avocatului şi INSP SMDTR al IGP.

Hotărârea este definitivă, însă cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 /cincisprezece/ zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Angela Vasilenco**